

FESTIVALUL NAȚIONAL AL EDUCAȚIEI ȘI CULTURII SOCIALISTE „CÎNTARE ROMÂNIEI“ 1979-1981

Conf. Ing. Sylviu Comănescu Hon. EFIAP

Cele două ediții precedente au fost în măsură să arate largile posibilități de manifestare ale artei fotografice românești, cu toate că nu au fost epuizate toate resursele pe care le are.

În scopul continuării cu și mai mare succes – sub toate aspectele – al acestui important act de cultură românească, a cărui latură organizatorică trebuie să asigure o cit mai perfectă desfășurare, vine în întâmpinare cu precizările sale regulamentul–cadru editat în 1980.

Astfel, ținând cont de specificul artei fotografice, vom prezenta în cele ce urmează extrase din acest regulament-cadru aplicabile fotografiei, explicate și adaptate acestui specific, în speranța realizării unei cit mai fructuoase participări a tot mai multor iubitori ai fotografiei.

Asociația noastră este asimilată ca uniune de creație de artă fotografică, revenindu-i rolul de organizator.

Conform acestor prevederi asociația noastră – prin filialele sale, fotocluburile, cercurile de artă fotografică, clasele de artă fotografică ale școlilor de artă populară etc. – sînt în măsură să organizeze expoziții de artă fotografică, concursuri, proiecții de diapozitive, diasonuri, diaporame, dezbateri critice, simpozioane etc., care să contribuie, toate la stimularea a cit mai multor creaători fotografi să participe la festival.

În domeniul mișcării artistice de amatori, la festival vor concura fotografi amatori, indiferent dacă sînt sau nu membrii ai asociației.

În conformitate cu normele uzuale de participare la manifestările în domeniul artei fotografice, se poate participa în formatul 30×40 cm sau variante ale acestuia cu maximum 4 fotografii în alb-negru, 4 fotografii color, 4 diapozitive în montură 5x5 cm, 2 diasonuri și 2 diaporame fiecare cu o durată pînă la maximum 10 minute. Pe verso fotografiilor, se va scrie numărul de ordine. Fotografiiile nu vor fi montate pe carton sau cașerate. Pe diapozitive se va lipi o mică etichetă de hirtie cu aceleași date. lipirea făcîndu-se cu aracet și nu cu pastă albă de lipit „Pescăruș”, care după uscare se desprinde și deci se pierde eticheta.

Genurile artei fotografice sînt : peisajul, portretul, reportajul, natura statică și eseul, fiind definite succint, ca atare, în publicația noastră „Fotografia” Nr. 133/1980, la paginile 9 și 10.

Prin diason se înțelege o suită de diapozitive grupate după o idee, prezentarea făcîndu-se cu un singur proiector de diapozitive (existînd deci pauze întunecate între fiecare imagine) și cu magnetofon (casetofon) care, în timpul proiecției, redă un comentariu literar și muzical apropiat ideii diasonului. Schimbarea diapozitivelor putîndu-se face manual (în general, de autorul diasonului) sau sincronizat

de către însăși banda magnetică sonoră, care redă comentariul amintit.

Prin diaporamă se înțelege tot o suită de diapozitive grupate după o idee, prezentarea făcîndu-se alternativ cu două proiectoare (neexistînd deci pauze întunecate, imaginile înlănțuindu-se una în alta) și cu un magnetofon (casetofon) care, în timpul proiecției, redă un comentariu literar și muzical apropiat ideii diaporamei; dacă este posibil, sunetul să fie redat stereofonic. Schimbarea diapozitivelor putîndu-se face normal (numai de autorul diaporamei) sau sincronizat de către însăși banda magnetică sonoră care redă comentariul amintit. Normele uzuale de întocmire și prezentare a diaporamelor au fost publicate în „Fotografia Nr. 119/1977 la paginile 168-170, așa cum sînt recomandările Federației Internaționale de Artă Fotografică (FIAP). În egală măsură aceste norme sînt aplicabile și pentru diason.

Pentru buna evidență a participării, fiecare autor va întocmi și un borderou de participare care va cuprinde numele și adresa sa, precum și pe categorii de lucrări (alb-negru, color etc.), titlul fiecăreia și numărul de ordine înscris pe verso fiecărei lucrări Borderoul de participare se predă organizatorilor odată cu lucrările.

Organizatorii vor întocmi, pe baza lucrărilor primite și a borderourilor de participare, o listă-inventar a acestei prime etape, cuprinzînd pe categorii de lucrări (alb-negru, color etc.) numele cu adresele autorilor, precum și titlul fiecărei lucrări.

Odată cu lucrările selecționate pentru etapa județeană – deci cele care vor primi diplome – se vor transmite și borderourile de participare, în care se vor marca lucrările neselecționate, care se vor restitui, în mod obligatoriu, autorilor de către organizatorii acestei prime etape.

În procesele verbale ale juriilor etapei județene, se vor menționa numai lucrările (titlul și autorul) clasate pentru etapa interjudețeană, iar în borderourile de participare se vor menționa numai lucrările neclasate. Odată cu lucrările pentru etapa interjudețeană, se vor transmite în continuare și borderourile autorilor. Lucrările neclasate pentru etapa următoare, prin grija organizatorilor etapelor județene, în mod obligatoriu se vor restitui autorilor.

În mod identic și în etapa interjudețeană, în procesele verbale ale juriilor, se vor menționa numai lucrările (titlul și numele autorilor) promovate în etapa republicană, iar în borderourile de participare se vor marca numai lucrările nepromovate. Borderourile se vor transmite odată cu lucrările în etapa republicană. Prin grija organizatorilor etapei interjudețene, se vor restitui autorilor lucrările nepromovate în etapa republicană.

Totalitatea lucrărilor participante din borderouri, care nu au fost însemnate în vreuna din etapele anterioare, vor constitui expoziția republicană, din care juriul central, pe categorii ale artei fotografice (peisaj, portret, natură statică, reportaj, eseu, diason și diaporamă) va acorda premiile celor mai bune și reprezentative lucrări ale festivalului.

După terminarea etapei republicane, prin grija acestor organizatori, se vor restitui toate lucrările participante la această etapă autorilor.

În toate etapele festivalului, se va acorda o grijă deosebită manipulării lucrărilor, astfel ca la restituirea lor să fie în aceeași stare în care au fost predate de participanți.

În acest cadru vor putea participa toți membrii asociației, fie că sînt amatori sau profesioniști, dar amatorii, dacă au participat și în domeniul mișcării artistice de amatori, în cadrul artei profesioniste vor participa în mod obligatoriu cu alte imagini.

Tutur membrilor asociației le revine obligația sprijinirii activității amatorilor fotografi, indiferent de formațiile organizatorice în care activează.

Intrucît structura organizatorică este pe zone geografice tradiționale și nu pe județe în cadrul asociației, această etapă nu se va desfășura decît dacă va exista

un număr de minimum 25 membrii participanți într-o filială.

Această etapă interjudețeană, în cadrul Asociației, va constitui etapa pe filiale, care vor organiza expozițiile și prezentările de diapozitive, diasonuri și diaporame corespunzătoare.

Expoziția republicană a artiștilor fotografi, membri ai asociației, va avea loc la București.

La toate etapele organizate în cadrul asociației (pe filiale, republicană), se vor urmări aceleași indicații metodologice privind circulația lucrărilor și a borderourilor, ca și cele menționate în cadrul fazelor pentru amatori.

Pentru buna reușită a festivalului este imperios necesar ca toți factorii organizatorici ai diferitelor etape să respecte cît mai strict posibil datele și prevederile menționate de regulamentul-cadru, pentru a nu se crea situații neplăcute de deteriorare sau chiar pierdere a lucrărilor, știut fiind că lucrările sînt ale autorilor și trebuie să li se restituie ca un bun al lor, după terminarea participării. Este obligația elementară a organizatorilor de a respecta munca participanților.

În cazul cînd apar unele situații, a căror reglementare nu este compatibilă cu cele menționate anterior, cei interesați sînt rugați să ni se adreseze în vederea unei cît mai bune organizări.

FOTOGRAFIA ÎN OPERA LITERARĂ

Lector Mihai Rădulescu

Scriitorul se cuvine să reflecte în opera sa tot ce este viu, ca și tot ce poate contribui la crearea unui univers complex. Fotografiile au fost de mult timp adoptate în universul omului ca niște mărturii esențiale ale existenței sale, ale prosperității și ale bucuriei, ale momentelor cruciale din viața individului, a micului grup prietenesc, familial, de muncă sau a societății.

Multe astfel de evocări scriitoricești ale fotografiei se rezumă la menționarea ei ca oglindă a unei „clipe oprite în loc”, timp impietrit într-un zîmbet gingaș, într-un gest tandru, într-un nterior de odaie dragă sufletului. Bună parte din discuțiile purtate în primul capitol al romanului cugetătorului francez Jean Paul Sartre. *Virsa rațiunii*¹, se dezvoltă în jurul unei fotografii din tinerețe a lui Marcelle, a cărei proastă dispoziție se datorează și contemplării melancolice scurgerii a timpului sugerat de regăsirea acestei vechi fotografii într-un album. Același sentiment îl încearcă și un alt personaj, Boris: „pe perețele din fund, o poză de-a lui Boris, fixată cu pioane. Era o fotografie de identitate pe care Lola o dăduse la mărit. «Asta o să rămînă, gîndi Boris, cînd eu o să ajung bătrînă ruină; pe asta voi avea mereu un aer de tînăr». Ii venea să rupă fotografia” (p. 49).

Chiar și la acest nivel de menționare a fotografiei în operele literare (și e destul de frecvent pomenită într-un astfel de context afectiv) găsim un răsunset meditativ care înalță fotografia pe o treaptă simbolică înaltă: ea devine suportul unor trăiri filosofice elementare generate de succesiunea vîrstelor, de schimbările biologice a'e condiției umane, de stingerea iubirii, pierderea prietenilor și altele.

Intr-un stil blind ironic, Slavko Armăjan crează în poema sa *Toată lumea are fotografii*¹ un întreg spectacol

al celor adunați în jurul unui album: Toată lumea are fotografii / Unii le păstrează lîngă ideea de procreație / Le arată necunoscuților de seară / Necunoscuții cască antologic / A a a zic / / Ce minunat Ce minunat / Cine e acesta. Cine e acesta / Arată cu degetul Se miră indolent / E bine să păstrați aceste nenorociri / Cum cum cum / Se aude imprimat pe banda de magnetofon / / Apoi toți privesc în fîntina din curte / Unde e fața mea întreabă mătusa / Unde e zîmbetul meu întreabă unchiul / Să intrăm toți în fîntină / Propune cel mic și cuminte / Cu aceste fotografii întreabă bunica / Mi-e sete zice o lețiță care nu este din amfiteatrul nostru / / Ne pare rău zice mama / Nu mai avem apă”. Trecerea timpului capătă aici o dimensiune mitică prin asocierea imaginii fotografice cu simbolul fîntinii, ușor discernabilă ca o fîntină cu apă vie, din păcate, pentru cei vîrstnici, secătuită. O culoare tragică învăluie toate personajele, în final.

Așadar, nu este de mirare cînd întilnim declarații ca aceea ce urmează, făcută de marele poet contemporan sovietic, Evgheni Evtușenko: fotografatul amator are la îndemină o artă dintre cele mai elocvente. „Arta fotografică a produs pentru prima oară asupra mea o impresie copleșitoare în 1957, cînd am văzut remarcabila antologie *Speța umană* de Edward Steichen, care concentra, într-un mozaic pe tema suferințelor și speranțelor umane, imaginea planetei noastre. Atunci am înțeles ce forță uriașă este aparatul de fotografiat dacă nime-rește în miini neindiferente. Eu, personal am început să fotografiez cu 10 ani în urmă, în Senegal, cînd am făcut cîteva poze care au ieșit bine Pentru mine fotografia nu este un simplu divertisment, un hobby, deși abia învăț să dezleg tainele acestui «meșteșug». Așa fotografiei mă ajută să înțeleg mai profund lumea din jurul nostru, oamenii acestei lumi. Și nu e simplu să cunoști și să înțelegi ceea ce ai cunoscut. Pentru că fotografia, ca și pictura sau poezia, este o realitate con-

¹ J. P. Sartre, *L'Age de Raison*, Paris, Gallimard, (1968). Traducerea ne aparține.

¹ În „Secolul 20”, nr. 205—206, 2—3/1978, p. 186.